3e JAARGe. № 144.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.— ℔ halfj. ƒ 12.— ℔ maand ƒ 2.—
„ Java. „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenbez. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa „ do. „ 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 16 JUNIJ 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

VERTREK DER LANDMAIL

GEDURENDE 1860.

in de maand	Junij	op den	18.
„ „ „	Julij	„ „	4 en 19.
„ „ „	August.	„ „	2 „ 18.
„ „ „	Sept.	„ „	2 „ 19.
„ „ „	October	„ „	3 „ 19.
„ „ „	November	„ „	2 „ 18.
„ „ „	December	„ „	3 „ 19.

BEKENDMAKING.

De Resident van SOERABAYA, maakt bekend dat op *Vrijdag* en *Zaturdag den 29sten* en *30sten Junij* 1860, bij 's lands pakhuizen te SOERABAYA, in het openbaar zullen worden verkocht **Circa 80.000** Amsterdamsche ponden KOPER in staven, lang 0,53 breed 0,05 en dik 0,025 nederlandsche el., wegende elke staaf omstreeks 10 Amsterdamsche ponden en **Circa 300,000** Amsterdamsche ponden DOORGEKAPT KOPERGELD, waarvan de monster van heden af aan, bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging liggen.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden, vermeld in de *Javasche Courant* van den 2 dezer No. 44.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd,*
den 7 *Junij* 1860. (*w. g.*) VAN DER WIJCK.
(823)

UITBESTEDING.

Ingevolge last van den Luitenant kolonel waarnd. Militairen kommandant zal door de ondergeteekenden *op Zaturdag den dertigsten Junij aanstaande des voormiddags ten tien ure* in de groote militaire kantine alhier eene publieke uitbesteding worden gehouden van de **Leverantie van dranken benoodigd voor het garnizoen en de daarbij behoorende posten.**

Het contract zal loopen $^{v}/_{m}$ 1 October e. k. $^{t}/_{m}$ ultimo December 1861, wordende de consumptie voor dat tijdsverloop begroot op ±

1400 kelders **genever** à 15 □ flesschen.
400 kisten **bier** à 48 flesschen.
85 kisten **roode wijn** à 48 flesschen.
40 dozijnen **brandewijn.**

De verdere voorwaarden zijn voor belanghebbenden dagelijks in gemeld gebouw en ten bureele van den luitenant kolonel waarnd. plaatselijken kommandant ter inzage.

Soerabaya *den* 9 *den Junij* 1860.
De Officieren Kommissarissen,
K. VAN DER HEIJDE *Kapt.*
(824) **L. J. F. E. VON ENDE** 1e *Luit.*

UITBESTEDING.

Op den 25 *Junij* 1860.
Des voormiddags ten 9 ure:

Zal op het bureau van den ondergeteekende openbare uitbesteding gehouden worden, tot de levering van vivres, brand en lichtstoffen voor het jaar 1861, ten behoeve der troepen in Garnizoen te SOERABAIJA, het Hospitaal te SIMPANG en het reconvalescenten Gesticht te MALANG.

De voorwaarden liggen, zon en feestdagen uitgezonderd, dagelijks van 8 tot 2 ure ter inzage ten zijnen kantore.

De uitbesteding op één dag niet afloopende zal den volgenden dag worden voortgezet.

SOERABAIJA, *De Onder Intendant der* 1*ste klasse in de* 3*e. militaire*
7 *Junij* 1860. *afdeeling op Java.*
(820) **Hs. VEMER.**

UITBESTEDING

Op den 25sten Junij 1860.
Des voormiddags ten 9 ure,

zullen de administrateurs van de Garnizoenen te BEZOEKIE, PROBOLINGO, BANJOEWANGIE en KEDIRIE openbare uitbesteding houden tot de levering van vivres, branden lichtstoffen voor de troepen in Garnizoen ter genoemde plaatsen, voor de behoefte van 1861.

De voorwaarden liggen, zon- en feestdagen uitgezonderd, dagelijks van 8 tot 2 ure, ter inzage op de bureaux van bedoelde Administrateurs bij wie tevens alle verdere inlichtingen te bekomen zijn.

De Onder Intendant der 1e *klasse in de*
SOERABAYA, 3e *Militaire Afdeeling op Java*
den 8*sten Junij* 1860. **Hs. VEMER.**
(821)

De brug gelegen voor het Erf der scheepsbouwmeesters CURTIS & DORAAR zal Maandag en Dingsdag voor de passage van rijtuigen gesloten zijn.

(879) *De Adsistent Resident voor de politie.*
E. DIBBETS.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 18*den Junij* 1860.
Bij den heer *D. M. Martens* in de stad van diverse goederen.

Op Dingsdag den 19*den Junij* 1860.
Bij den Luit. Kolonel *de Brauw* te Gatottan van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 20*sten Junij* 1860.
Bij *Said Alie Alhabassij* te Passar Besar van meubelaire goederen.

Op Donderdag den 21*sten Junij* 1860.
Bij den heer *Deeleman* in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 22*sten Junij* 1860.
Bij het Agentschap van de factorij der N. H. M. van lijnwaden en gelijktijdig bij de heeren *Hill Broekman & Co* te Kalimaas, van 120 paarden. (871)

Op Zaturdag den 23*sten Junij* 1860.
In het Pakhuis van *Tan Bindjang* te Kampong Baroe van 102 paarden. (845)

GEBOORTEN.

Bevallen van eenen *ZOON*, C. JOOSTENSZ *van IJsseldijk.*
SOERABAYA, *den* 13 *Junij* 1860. (861)

VENDUTIE

Op Maandag den 18den Junij e. k.

VOOR DE TOKO VAN

D. MAURITZ MARTENS,

meerendeels zonder reserve

VAN DIVERSE GOEDEREN als:

KALFSLEDER, ZIJDEN en SCHOTSCH WOLLEN KINDERKLEEDJES en KIELTJES, gehaakte SPREIJEN, diverse Soorten POSTPAPIER, diverse p s aangebragte PROVISIEN, KROON- en MUURLAMPEN, HAGEL, ZAKKIJ, TERPENTIJN, SATIN de LAINE, ZWART ORLEANS, HANG en DEURSLOTEN, GAMBIER, diverse MEUBELAIRE GOEDEREN, 2 mans IJZEREN LEDIKANTEN, GORDIJNGOED en diverse soorten ENGELSCHE TAFELMESSEN, WITTE KLEEDEN, vaatjes GEZOUTEN GROENTEN, LAMPENKOUSJES, KINDERKOUSJES en SOKKEN, OPENGEWERKTE DAMESKOUSEN enz. enz. (854)

Op de Vendutie van 18 dezer,

zullen nog worden verkocht:

50 VAATJES GOEDE BOTER.

(855)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag 19 dezer

Ten huize van de HoogEdG. Heer
JONKHR. DE BRAUW.
Luitenant Kolonel
DOOR
KARTHAUS & MELCHERS.

Van goed onderhouden MEUBELAIRE GOEDEREN FRAAIJE SPIEGELS-, SCHILDERIJEN-, ENGELSCHE LAMPEN-, een span uitmuntende WAGENPAARDEN, WAGEN en TUIGEN. (862)

VAN GELIJKE BEWEGINGEN ALS GIJ.

(*Vervolg.*)

VIII.

MAANDEN VAN WERKELOOSHEID.

Wij doorloopen nu verscheiden maanden in korter tijd, dan wij voor de drie of vier maanden besteed hebben, welke onze geschiedenis tot op dit oogenblik omvat. Die maanden gingen voorbij zonder dat de familie VERHAGEN iets bijzonders van den baron en de zijnen vernam. Nu en dan kreeg de tuinman een brief met categorische bevelen omtrent den aanleg der nieuwe broeibakken of noodzakelijke veranderingen in de wandelpaden, en een paar maal schreef FRANÇOIS, die op reis den post van secretaris bij den baron scheen waar te nemen in zulke brieven, dat ADOLF aanvankelijk niet erger was. Over AGATHE schreef hij niets en eene boodschap aan de predikantsfamilie of groeten aan dezen of genen, anders zoo onmisbaar in een Hollandschen brief, vonden daarin om welbekende redenen geene plaats. WILLEM moest zich dus met de schrale mededeeling dat ADOLF niet erger was, tevrede stellen. Men leefde in de pastorie de jour au jour, zoo ongeveer in de stemming van een koopman die op de landmail wacht.

Bij het afscheid had WILLEM alle krachten ingespannen en alle gemoedsbewegingen trachten te onderdrukken. Hij was te hoogmoedig en gevoelde zijne eigene waarde te diep, om den baron het schouwspel zijner verlegenheid te gunnen.

Er was kracht en moed noodig voor een man, die tot de ernstige levens-taak geroepen was en die kracht zou de baron niet in hem zien falen. Hij was niet minder trotsch dan die hoogadelijke familie en wilde dat zij hem achten zoude, terwijl zij hem afwees uit haren kring.

Bitter was zijne ziel gestemd toen hij het kasteel verliet, en het gevoel van miskenning door hen die hij niet boven zich stellen kon, bij verlijking met FRANÇOIS dien hij diep verachtte, drong zijne liefde voor AGATHE in die oogenblikken op den achtergrond. Hij kon de gedachte niet verdragen, dat hij die woning verliet met de blaam in het oog der bewoners, van daar zijne begeerte te hebben durven uitstrekken naar hetgeen voor hem te hoog en te edel was..... Hij was immers door opvoeding, door kennis, door ware beschaving hun meerdere, terwijl het toch zoo duidelijk als de dag was, dat elk weldenkende die beschaving des geestes hooger moest stellen, dan dat zamenweefsel van maatschappelijke vormen, wat men gewoon is beschaving te noemen. Hij had zich door inspanning en ijver eene plaats in de maatschappij verworven en de baron had zonder eenige verdienste de plaats slechts ingenomen, welke zijn vader ledig had gelaten. Was het niet dwaas, dat wij, kinderen der verlichting nog aan die middeleeuwsche gewoonten en regten eenige waarde toekenden? Was het niet meer dan tijd, dat al die oude luchtkasteelen van adeltrots werden afgebroken en de menschen zich wijzer toonden in het bepalen van rang en waardigheid?

Onze goede predikant was mooi op weg om een democraat te worden. Hij sprak in den geest de geheele maatschappij zoo luid en krachtig toe, dat zij naar hem wel moest luisteren, hij vond in zijne bitterheid al zijne invectieven tegen adel en onderscheid van standen zoo onweerspreekelijk regtvaardig en billijk, dat hij een oogenblik vrede had in zijne onrust, door de voorstelling dat de geheele wereld hem gelijk gaf.

Achttien honderd acht en veertig, stond met gulden letteren voor zijne oogen. Hij vond den baron bespottelijk met zijne adelijke pretentien en lachte in zijne ziel hem uit. Dat deed hem goed, en verdreef het beeld van AGATHE een oogenblik uit zijnen geest.

WILLEM was, gelijk de meeste jongelieden van onzen tijd, niet vrij van democratische utopien. Hij zag met eenigen naijver de privilegien aan, welke de adelijke familien elkander geven en zich zelve voorbehouden, omdat het publiek de oude voorregten hun sints lang ontnomen heeft en dagelijks nieuwe weet te ontfutselen.

In den grond der zaak was hij echter een even groote aristocraat als de baron. De trots der geletterden is niet minder algemeen dan die van den adel. De *litteræ humaniores* zijn nog voor velen de brieven van adeldom, welke zij aan kooplieden en andere praktische en prozaische menschen voorhouden.

Evenwel, wij zullen dit WILLEM op dat oogenblik niet euvel duiden. De adeltrots verscheen hem hier onder de hatelijkste gedaante, scheidende wat voor elkander onmisbaar scheen, beslissende over keus en neiging, en de edelste gevoelens van het hart aan de ellendige banden van gewoonte, fatsoen en traditie leggende.

Die wrevel was in de eerste oogenblikken eene heilzame

VENDUTIE WEGENS VERTREK

naar **BATAVIA.**

Op Woensdag den 20sten Junij a. s.

Ten huize van

SAID ALIE BIN PANGLRANG SAID HASSAN ALHABASSIJ,

te *Passer Bezaar.*

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen wel onderhouden INBOEDEL bestaande uit:

Een ameublement van 2 **Banken** en 12 fauteuils, van massief- mahonijhout en met gebloemd fluweel bekleed.
Fraaije **Spiegels** en **Schilderijen.**
Kroonen met 3 en 4 **Lampen.**
Engelsche Hang- en Tafellampen.
Gepolitoerde Kleerkasten, Ledikanten, Banken, Tafels en **Stoelen.**
Ispence en **Glazen Kasten.**
Een Mahonijhouten Ledikant.
Pendules en **Stolpen.**
Palembangsche Wipstoelen.
Gepoelitoerde Schrijftafels.
Een Thermometer.
Een groote staande Klok.
Tafel- en Thee-serviezen.
Glas- en Pleetwerk.
Lange Alcatieven, geschikt voor Regents woningen.
Eene collectie **Bloemen in potten.**
Eene partij **Afbraak, Blokken,** en **IJzerwerk.**

VERDERS.

Een **Palankijn.** Een **Europeesche Wagen** met één Bank, op Hangveêren. Een **Toerwagen** met twee Banken, één **Bendie,** een **Kadogan** voor 2 paarden met pannen gedekt, enz. (851)

Op de VENDUTIE.

Van den 20sten Junij a. s.

Zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:
Eene partij AFGESLOOPT MARINE METAAL en SPIJKERS, afkomstig van het Nederlandsch schip *Barend Willem,* kapitein RETGERS.

(874) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE

Te Podjok (Grissee)

van

2411 Gouvernements Houtwerken,

den 20sten Junij 1860.

De Venduemeester

(880) **W. COSTERS.**

VENDUTIE.

Op Donderdag 21 Junij.

BIJ

A. H. DEELEMAN.

Alwaar voor rekening van belanghebbenden zal worden verkocht:

S & C P & H	$ 22	Een kist à 50 ps. 5/4 **Callcots.**
„	„ 30,32,37.	Drie „ „ 50 „ 6/4 **do.**
„	„ 40,43,44.	Drie „ „ 50 „ 5/4 **Madapoll.**
„	„ 50.	Een „ „ 50 „ 6/4 **do.**

min of meer door zeewater beschadigd aangebragt, per het Nederl. schip *Koning & Vaderland,* kapt. B. A. VAN BRUGGEN. (848)

Op VENDUTIE

Van Donderdag 21 Junij.

Zal worden verkocht:
100 vaatjes GOEDE BOTER.

---

11 stuks KOPEREN BLAASINSTRUMENTEN.
8 kisjes RHUM
14 kelders PUIKE GEDROOGDE APPELEN.
13 kelders GOEDE GENEVER.
1 octant.
1 piano van COLARD en COLARD.
25 kistjes COGNAC.
21 paren JAPANSCHE GENDIES.

(853) **A. H. DEELEMAN.**

Op VENDUTIE

Van Donderdag 21 Junij.

Zal nog worden verkocht voor Rekening van belanghebbenden.

SVO
H Een kist SPEELGOED.
2

Beschadigd aangebragt per Ned. schip **WILLEM EGGERTS** KAPT. H. FABER.

(847) A. H. DEELEMAN.

Op de VENDUTIE

Van aanstaanden Donderdag 21 Junij.

Zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:
JFS $ 2060/4 vijf Balen à 130 ps. 10/4 MOLTON DEKENS.
BZ N°. 5. Drie vaten à 100 Amst. ℔ ZINKWIT.
Beschadigd aangebragt per Ned. Schip *Willem Eggerts* kapitein H. FABER.—

(876) **A. H. DEELEMAN.**

VENDUTIE.

Op Donderdag 21 Junij.

BIJ

A. H. DEELEMAN.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

ETK	$ 456	Een kist à 50 ps. 6/4 **Madapollams.**
PZ	„ 458	Een „ „ 50 „ 6/4 **Callcots.**
HPG S	$ 98,99	Twee balen à 20 ps. 4/4 **Ruwe drills.**

min of meer door zeewater beschadigd aangebragt, per het Nederl. schip *Willem Eggerts,* kapt. H. FABER.

(849)

Op de VENDUTIE

Van den 21sten Junij 1860

BIJ

A. H. DEELEMAN.

Zullen nog worden verkocht:
125 stuks BALKEN, voor chineesche doodkisten.

(878)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 22sten Junij a. s.

Voor de pakhuizen van de factorij der Ned. Handel-Maatschappij aan de *Kaliemaas.*

TOT SLUITING VAN FACTUREN:

Van **gedrukte Slendangs, geënlumineerde chitsen, Turksch roode-doeken, 80/1 Adrian. rood-katoen, Laken, zijden goederen,** enz. enz. enz.

SOERABAYA, 14 *Junij* 1860. (846)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 22sten Junij 1860.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden aan de *Kaliemaas,* van

120 PAARDEN,

aangebragt per *Fathool Gheir,* van BIMA.

(870) **HILL BROEKMAN & co.**

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 23sten Junij a. s.

In het Pakhuis van TAN BINDJAKO te Kampong Baroe, schuins over het Waterhuis,

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Tegen 2 pCt. vendu-salaris,

van

102 fraaije, groote, uitgezochte

PAARDEN.

waaronder verscheidene bovende **4 voet** hoog, van *Sandelhout* pas aangebragt per Brik **Rachmanie.**

(852)

Op den 23sten Junij a. s.,

zullen door de ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht:

750 PAK. BLADEN JAVA TABAK

HOOFDMERK **A B K.**

Oogst 1859/60

De monsters dezer partij liggen van af heden ter bezigtiging ten kantore van de ondergeteekenden en te *Soerabaya* in het locaal der Handelsvereeniging aldaar, alwaar ook de Conditiën der verkoop ter inzage liggen.

VAN MAANEN & CO.

SAMARANG, 5 *Junij* 1860. (815)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op eenen nader te bepalen dag,
in het laatst van de Maand Junij, of in het begin van Julij 1860.

ZAL DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

Op publieke Vendutie verkocht worden:

De **Romp** van het kopervaste Engelsche schip

ELIZA,

groot **291** gemeten Tonnen, gevoerd geweest door KAPITEIN F. PHILIPPS,
met deszelfs **ondermasten, Boegspriet,** een **Anker** en **ketting,** enz., zoo als het alsdan alhier ter rede liggende zal zijn.

DAARNA AFZONDERLIJK.

De INVENTARIS, bestaande uit:
Zeilen, staand- en loopend Tuig, ankers, kettingen, rondhouten, watervaten, vlaggen, zeekaarten- en boeken, kompassen, chronometer, barometer, sextant, restant **provisien,** enz. enz.
Nadere informatien te bekomen bij den kapitein, of bij

De Agenten,

(875) **FRASER EATON & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG.

KAPITEIN KUILER.
Vertrekt naar **Samarang** en **Batavia.**
Op Zondag 17 Junij.

Adres bij

(838) W. CORES DE VRIES.

---

afleiding en terwijl WILLEM zich zelven beschouwde als een slagtoffer van vooroordeelen, welke langzamerhand moesten en ook zouden verdwijnen, gevoelde hij zich niet geheel en al van troost beroofd. Er zou een dag van vergelding komen, ook voor het leed hem nu aangedaan, er zou ten minste een tijd komen, waarin de voorstellingen, welke hij zich vormde van maatschappelijke regten en verpligtingen zouden zegevieren.

Er ligt troost in de [illegible] der groote wereldideen, welke wij koesteren in ons gemoed, in wier overwinning wij deelen met onzen geest, gelijk wij in den strijd gedeeld hebben.

Doch die geestdrift voor den triomf zijner wenschen duurde slechts kort. De gedachte aan de wreede scheiding vervulde weldra zijn hart geheel en al. Het rijtuig van den baron moest bij het vertrek de pastorie voorbij; nog eenmaal zag hij AGATHES gelaat dat zich treurig boog voor het gesloten raampje, nog eenmaal zag hij hoe zij weemoedig glimlachte en wuifde met de hand bij eene bogt van den weg; hij meende te hebben opgemerkt, dat hare oogen rood waren van de tranen welke zij gestort had en de slapelooze nachten die zij had doorgebragt, en zijne liefde voor haar leefde weder op als eene heldere vlam, die alle andere gedachten verteerde en vooral die denkbeelden en wenschen welke *haar* moesten ergeren.

In den beginne na die scheiding versterkte MARIE WILLEMS liefde en voedde zijne hoop door toe te geven aan hare eigene gedachten en door veel over AGATHE te spreken. Zij was bitter bedroefd over haar vertrek, zij voelde hoe onmisbaar haar gezelschap haar geworden was, zij kon het beeld harer zoetste wenschen zoo ligt niet loslaten, al twijfelde zij en al wankelde haar moed.... „de lieve vriendin zou haar eene zoo goede zuster geweest zijn.” Wie wist wat nog gebeuren kon, als zij in ’t volgend jaar terug kwam, als zij ook had gevoeld door de scheiding, hoe sterk zij aan WILLEM gehecht was? Zij zou zeker niet toegeven aan den aandrang haars vader en standvastig hare hand aan VAN DER GOES weigeren, zij zou welligt den tegenzin van den baron overwinnen en hem bewegen..... enfin! MARIE begreep vooreerst nog wel wat te mogen fantaseren en liet den moed zoo gaauw niet zakken.

Met hare moeder sprak zij veel over AGATHE en de familie VAN DER VALCK, maar nooit over de liefde van WILLEM. Zij kon daar niet toe komen. WILLEM zelf vermeed dit voortdurend en mevrouw VERHAGEN deed hoegenaamd geene moeite, om een vertrouwen uit te lokken dat haar niet aangeboden werd.

Men noemde in de huiskamer dikwijls de familie VAN DER VALCK en betreurde de scheiding, maar altijd tot op zeker punt en met eenigen schroom. Er was en bleef een hinderpaal voor algeheele vertrouwelijkheid.

MARIE zat daarom menigmaal een uurtje bij WILLEM en sprak met hem over AGATHE, verdedigde haar, als zijn gemoed vol bitterheid zich ontlastte en zelfs AGATHE dan dikwijls niet gespaard bleef.

Maanden gingen zoo voorbij. Geen enkel berigt van AGATHE. Geen brief aan MARIE, niettegenstaande de heiligste belofte!

MARIE begon nu te twijfelen aan hare vriendin, de woorden bij het afscheid gesproken begonnen er geheel anders uit te zien, AGATHE werd hoe langer hoe trotscher en even wispelturig als vele kennisjes van MARIE, AGATHE had misschien al toegegeven aan den drang van haren vader en VAN DER GOES was welligt reeds de geliefde cavalier op hare togtjes door Italie. Hij was nu ten minste al secretaris van den baron en gaf orders voor de goederen, die weldra zijn eigendom konden worden als ADOLF, waarvoor zij nog altoos vreesde, eens vroegtijdig bezweek.

Zij gaf wel is waar die vermoedens aan WILLEM niet te kennen, maar zij begon minder over AGATHE te spreken, kwam niet zoo dikwerf een uurtje op zijne kamer, nam de partij harer vriendin niet op, wanneer WILLEM zich over adeltrots in het algemeen beklaagde en...... gewone loop van zaken!..... daardoor werden nu langzamerhand de rollen omgekeerd. WILLEM begon nu AGATHE te verdedigen tegen MARIE. Ofschoon zijne zuster zich volstrekt niet over hare vriendin beklaagde, zeide WILLEM, dat zij toch wrevel jegens haar voedde, dat zij zeker verbaasd was geene brieven te onvangen, dat zij misschien wel dacht dat AGATHE niet meer dezelfde voor haar was, dat zij haar te trotsch achtte om de oude betrekking niet af te breken, nu zij te midden van de weelde der groote steden verblind werd door namen en titels en rijkdommen. Maar hij wist zeker dat dit niet zoo was, hij kende AGATHES hart veel te goed. Hij wist zeker dat zij hem niet vergat, dat zij VAN DER GOES nooit zou vergunnen haar anders, dan als zijne bloedverwante te beschouwen, hij kon best begrijpen dat AGATHE bij dat heen en weer reizen geene gelegenheid tot schrijven vond en gedurig uitstelde wat zij zeker gaarne doen zou, om eens ver-

VERTREKDAGEN van het stoomschip OENARANG,

KAPT. S. VAN HULSTIJN,

van **Batavia** naar **Samarang** en **Soerabaya** 15 en 20 Junij.
„ **Samarang** naar **Soerabaya** 18 Junij.
„ **Soerabaya** „ **Samarang** en **Batavia** 22 Junij.
„ **Samarang** „ **Batavia** 24 Junij.

Nadere informatiën te bekomen bij

De Agenten,
(743) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP MENADO.

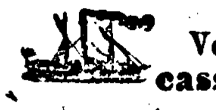

KAPITEIN COUTERON.

Vertrekt naar de **Molukkos** via **Macassar, Timor Koepang** en **Dilly.** *Op Zondag 17 Junij.*

Adres bij
(837) W. CORES DE VRIES.

DE STOOMBOOT KRATON.

Vertrekt aanstaande *Woensdag den 20sten dezer* naar **Bezoekie** via **Pasoeroean** en **Probolingo.**

Adres bij
(882) **Mc MILLAN MARTEN & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch Campagne bark schip **KONING EN VADERLAND**, Kapt. B. A. T. VAN BRUGGEN, uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers, en varende eenen geëxamineerden doctor die tevens verloskundige is.

Het vertrek zal medio Julij van hier over Batavia plaats vinden.

Voor informatien adresseere men zich bij den gezagvoerder in het *Java Hotel* of bij

De Agenten,
(780) **ISAAC LEVY VAN & CO.**

Te Sumanap bestaat gelegenheid tot plaatsing van tijdelijke OPZIENERS bij den zoutaanmaak, tegen ƒ 50 's maands. Personen hierop reflecterende gelieven zich ten spoedigste aan te melden bij

PAMAKASSAN, *De Resident van Madura,*
10 *Junij* 1860 (865) **ARRIENS.**

De betrekking van Administrateur; aanvrage, *Oostpost, Java Bode* en *Bataviasch Handelsblad* sub. BB is reeds Vervuld. (867)

TE KOOP

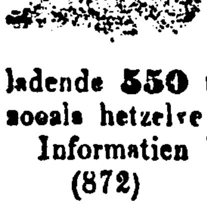

het Engelsche gekoperde en kopervaste Barkschip

ELEANOR,

A 1 Lloyds, 410 tonnen register, ladende **550** tonnen, met deszelfs complete Inventaris, zoowel hetzelve thans is liggende ter reede te **Batavia.**

Informatien bij
(872) MC MILLAN MARTEN & CO.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend aan hare geëerde begunstigers dat het

JAVA HOTEL

door haar zal worden voortgezet.

Zij beveelt zich verders in de gunst van het geëerde publiek aan; dat van eene goede en prompte bediening kan verzekerd zijn.

De wed. E. JENSEN,
(861) *Holm.*

Bij J. VAN BRERO & CO.

ONTVANGEN,

PER DE WASSENAAR.

Een fraai FACTUUR GEKLEURDE TRICOTS voor fantaisie pantalons, naar de laatste mode. (877)

VERKRIJGBAAR.

EAU DE COLOGNE H. S. 1ste qualiteit, FRANSCHE PRUIMEN in FLESSCHEN, geassorteerde ENGELSCHE GELEIJEN, zuivere POEDERCHOCOLADE.

(869 **Bij L. H. GRIMM.**

SINGAPOORSCHE HOEDEN.
MANILLA SIGAREN No. 2.
id. id. **HAVANA MODEL.**

Bij
(873) **L. W. VAN DER ZWAAN.**
Heerenstraat.

ONTVANGEN.

HAANTJES BIER per dozijn	ƒ 9.—
VAATJES HARING	„ 3.—
„ BOTER 12 ℔	„ 18.—
ZOETEMELKSCHE KAAS bij kwarten	„ 2.50.

BLIKKEN KOEK.
„ GROENTEN.
„ GEVOGELTE.
„ VLEESCH.
WAGENTUIGEN.
AMAZONEN-HOEDJES.
BENDY- en WAGENLANTAARNS.
VERLAKT en IMITATIELEER.
MEERSCHUIMEN en andere PIJPEN.
JAGTGEWEREN.
LANDMAILKOFFERS.
KINDERWAGENTJES.

Contant,
(868) **POLAK.**

ONTVANGEN PER WASSENAAR.

PUIK PUIKE HARING en Z. M. KAAS.

Bij
(863) **L. W. VAN DER ZWAAN.**
Heerenstraat.

WISSELS op NEDERLAND

bij het agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier. (422)

WISSELS OP NEDERLAND.

(525) **B. J. VAN ECK & CO.**

MACHINERIE.

Twee buitengewoon krachtige SUIKERMOLENS met waterwiel-as en gearing compleet, met Cylinders van 34 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te *Pandaän, Watoe-toelies* en *Kandang Djattie* staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen Sap te produceren.

Vier STOOM SUIKERMOLENS met Stoomtoestellen-, ketels- en toebehooren compleet; de molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met vlampijpen, de Cijlinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

Acht CYLINDERS van 48 × 24 duim dimensie voor suikermolens compleet met as en rondselen.

Eene hoeveelheid SUIKERPANNEN.

Alle bovengenoemde machineriën zijn nu reeds op weg herwaarts van Engeland, en worden te koop aangeboden door de ondergeteekenden, wie tevens bereid zijn alle soorten van machinerien te leveren welke voor Suikerfabrieken benoodigd zijn.

De teekeningen dezer machinerien zijn bij ons te bezigtigen.

Mc MILLAN MARTEN & CO.
(407) *Agenten voor den Heer* **R. W. THOMSON.**

HOLLOWAY PILLEN en ZALF.

Ad. ƒ 1,— ƒ 3,— en ƒ 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij
(526) **LE ROY & CO.**

ITALIE.

Een brief uit Turijn zegt het volgende:

„De algemeene termen in welke het hof van Rome de excommunicatie-bull heeft opgesteld wordt beschouwd als een bewijs van zwakheid, het uitgesproken oordeel mist gevolgelijk alle waarde. Wanneer in het document de Koning van Sardinie bij naam was genoemd geworden, dan zou elk zich zelven persoonlijk hebben beleedigd gevoeld; zeer smartelijke demonstratien voor Rome zouden daarvan het gevolg zijn geweest. Nu echter beschouwt iedereen het zoo, als niet persoonlijk gemoeid door eene daad, die op zoo vele personen onduidelijk betrekking heeft, en dus wordt de geheele zaak tamelijk onverschillig aangezien. Nimmer is de deugdelijkheid van het Fransche spreekwoord *Qui trop embrasse, mal étreint* „ beter bewezen geworden.

— Nog ontleenen wij uit hetzelfde schrijven:

„Het onderzoek naar de waarde der verkiezing van de afgevaardigden, hetwelk den wensch was om zoo spoedig mogelijk te bewerkstelligen, is door een smartelijk toeval vertraagd geworden. De leden der Kamer waren reeds eenen geruimen tijd vergaderd, toen de Generaal Quaglia, die als oudste lid het presidium bekleedde, door eene beroerte werd overvallen ten gevolge waarvan de zitting onmiddelijk werd opgeheven. Zijn toestand moet zeer hopeloos zijn. De Graaf Cavour is door niet minder dan acht kiesdistrikten gekozen en de heer Farini door tien.

Het algemeene gesprek in de Kamers op dien dag liep over de naderende komst van den Koning in de ingelijfde provincien. Het ministerie heeft besloten om de meeste éclat te maken van het verblijf van zijne majesteit te Florence; en om alsdan plegtig den naam van Italiaansch Koningrijk te proclameren. Uit eene goede bron heb ik vernomen dat Sir J. Hudson, de gevolmagtigd minister van Engeland, den Graaf Cavour heeft medegedeeld dat hij op last van zijn Gouvernement den Koning naar Florence zal vergezellen. Dit plan van den Engelschen ambassadeur schijnt in de hooge kringen zeer veel genoegen te hebben veroorzaakt.

De Koning van Sardinie heeft een besluit genomen waarbij wordt bepaald dat een aanvang zal worden gemaakt met het aanleggen van belangrijke versterkingswerken te Pavia, Piacenza, Pizzighettone, en Bologne. De drie eerste plaatsen zijn reeds versterkt, doch met Bologne is men eerst in den laatsten tijd begonnen.

— De ridder Buoncompagni heeft den Graaf Mamiani, de minister van publiek onderwijs, vergunning verzocht om een werk over de constitutioneele wetgeving te mogen uitgeven; dit werk is opgedragen aan het departement van openbaar onderwijs en dankbaar ontvangen.

trouwelijk met MARIE te kunnen praten. En bovendien, konden op zoo'n langen reis de brieven niet ligt verloren gaan? Kon de baron of FRANÇOIS die brieven niet onderscheppen?

MARIE zeide dan altijd, dat zij met geen enkel woord AGATHE beschuldigd had, maar WILLEM beweerde luid dat haar zwijgen over AGATHE een duidelijk bewijs van wrevel was. Hij begreep dat zeer goed en zou AGATHES partij trekken ook tegen zijne zuster.

MARIE schudde bij dergelijke tooneelen altijd bedenkelijk het hoofd. Zij zag maar al te goed, hoe diep de liefde voor AGATHE in WILLEMS hart geworteld was.

Had zij meer kennis van het menschelijk hart bezeten, zij zou bovendien opgemerkt hebben, hoe WILLEM door die verdediging van AGATHE den twijfel in zijn eigen hart bestreed. Ook hij dreigde te wanhopen aan hare trouw, maar wilde ten koste van alles zijn ideaal, zijne hoop niet verliezen.

Het gewone verschijnsel vertoonde zich ook hier. Door te strijden voor eene zaak, al heeft zij ook maar half onze sympathie, worden wij hare ijverigste aanhangers, en voor WILLEM gold het bij dien strijd de idealen van zijn leven, de schoonste droomen zijner jeugd!

O! wij geven die idealen zoo spoedig niet prijs, zelfs in onze hyperpraktische eeuw niet! Te midden van stoom en stoommachines, terwijl de wereld om ons heen wegstuift op den adem der metalen ketels en de wolken der hooge schoorsteenen, die voorbij vliegen langs onze ijzeren wegen of de kerktorens in onze steden naar de kroon steken, blijven wij altijd nog iets *schwärmerisch*, zooals de Duitschers zeggen, behouden. Tweeslachtig volk als wij Nederlanders zijn, hebben wij nog een hart dat zucht naar het onbekende en zich voedt met het onbereikbare, en tevens eene hand welke vaardig den ploeg of de roerpen grijpt. De luchthartige Franschman wordt in ons land nooit een burger, terwijl de degelijke, praktische Engelschman en de fantaseerende Duitscher ieder voor de helft ons kleine volkje als bekenden en stamverwanten begroeten.

WILLEM was een echte Hollander! Dweepziek volgde hij AGATHE op hare reizen, duizende malen tuurde hij op de kaart van Italie, menigwerf voelde hij iets dat naar Heimweh en Weltschmerz beide geleek en tevens was hij echt practisch in de rustige en onveranderlijke positie, welke hij op zijn studeerstoel innam. Een echte zoon van den Rijn zou zijn ransel gepakt en zich op reis naar Italie begeven hebben, had zich zeker voorbereid op een of andere romaneske ontmoeting, of was zijne schoone gevolgd langs alle kronkelwegen en ergten en bergpassen, om bij de hand te zijn bij het eerste gevaar dat zich opdeed, haar het leven te redden en met haar geknield voor de baron onder Italies helderen hemel zijn zegen te ontvangen; maar een echte Brit ware aan het werk gegaan, had zich met reuzenkrachten toegelegd op eene of andere monsterzaak, waardoor hij schatten en titels voor 't kiezen zou krijgen, om dan na jaren tot zijne schoone te kunnen zeggen: „Lord WILLIAM VERHAGEN of VERHAGEN herhaalt zijn verzoek om uwe hand, dat halverwege is blijven steken!"

WILLEM deed als een echte Hollander noch 't een noch 't ander. Hij fantaseerde en maakte plannen en bouwde luchtkasteelen en zat ze met verbazing aan te staren, maar begreep tevens de dwaasheid van elke poging om vaster steenen voor dien bouw bijeen te brengen dan die zijne droomen opleverden.

Ondertusschen verzuimde hij zijn post, zijne Evangeliebediening hoe langer zoo meer.

Hij had geen lust voor die taak, hij kon zijne gedachten niet verzamelen, als hij aan het einde van elke week zich neerzette om zijne preek gereed te maken voor den volgenden Zondag en toch moest hij elken Zondagmorgen gereed zijn. Oude preken had hij nog niet, zijn kleine voorraad was bij elken boer te Alm bekend, de gewone kunstmiddeltjes, zoo als van een nieuwen tekst met kleine veranderingen in de toepassing, stuitten hem tegen de borst, akademiekennissen waren niet in de nabijheid en daar hij niet ziek was kon hij ook geen der ringbroeders verzoeken eene beurt waar te nemen.

En toch was hij werkelijk zieker dan menig patient der doctoren. Hij kon niet geregeld denken, hij kon zijne gedachten niet vasthouden, zij ontsnapten hem wanneer hij ze noodig had en ze zweefden en gonsden om hem heen, als hij ze niet behoefde.

Hij schreef op de witte blaadjes papier die elken Vrijdag morgen werden gereed gelegd, zelden iets anders als den naam van AGATHE, of het moest eene redevoering zijn tegen adeltrots en maatschappelijke gewoonten, welke voor eenen MAZZINNI niet ongepast zou zijn geweest.

(*Wordt vervolgd.*)

BRITSCH-INDIE.

De kunst-paardenrijders van den heer Lewis, benevens die van den heer Olivier, aan welke het publiek van Singapore in den laatsten tijd zoovele aangename avonden te danken had, zijn met het stoomschip *Palembang* naar Batavia vertrokken. Zelden mag Singapore van eene dergelijke uitspanning profiteren en wij vertrouwen dat het bezoek in deze stad van beide gezelschappen voor de eigenaars even voordeelig, wat het geldelijke aanbelangt, is geweest, als dat het publiek zich heeft geamuseerd.

— Wij hebben reden om te vooronderstellen dat de stoomer *Malabar*, die de mail van den 26 April moest aanbrengen, te Galle is aangehouden door Lord Elgin. Te Galle lagen depêches uit China voor Zijne Lordschap bestemd; naar alle waarschijnlijkheid behelsden die de tijding der verwerping van het ultimatum; het is dus mogelijk dat Z. L. en de Baron Grofs den stoomer hebben aangehouden ten einde in telegrafische verbinding te kunnen treden met hunne respectieve gouvernementen. De *Malabar* is niet gekontracteerd voor het overbrengen van de mail.

CHINA.

— De laatst ontvangen berigten uit Hongkong luiden als volgt:—

De Britsche oorlogs-stoomboot *Forbin* kwam den 20 April van eenen kruistogt terug, die hij had gedaan in den omtrek der Peiho. Hij is op zes mijlen afstands van de monding der rivier genaderd en kon door de ondiepte niet verder doorstoomen. Zeven uitgebreide fortifikatien werden opgemerkt. Elk daarvan had het voorkomen van eene kleine stad en naar gissing kunnen er tien duizend man bezetting leggen.

Onderwijl het stoomschip deze observatien nam, naderde er eene jonk, op welke onmiddellijk een sloep ter bemagtiging werd uitgezonden. Aan boord van de jonk bevonden zich een Mandarijn en twee bedienden; zij zijn tot het geven van inlichtingen naar Shanghai opgezonden.

De stoomer *Shanghai* keerde den 4den Mei van Chusan terug. De berigten van daar luiden gunstig. De Chinezen waren druk bezig met het maken van toebereidselen. De hoofdmagt der Franschen stond gereed om naar Chefoo op te rukken.

— De mail-stoomer *Ganges* is den 31 Mei jl. te Singapore gearriveerd; hij verliet Hongkong den 22 Mei.

De daarmede ontvangen berigten zijn uiterst mager.

Het grootste gedeelte van de expeditionaire magt is vertrokken; de Engelschen hebben hun hoofd-kwartier te Chusan, de Franschen het hunne te Chefoo opgeslagen. De Generaal Sir Hope Grant, de opperbevelhebber, heeft Hongkong den 26 Mei verlaten. De rebellen maken veel voortgang en brengen den handel veel schade toe. Volgens berigten uit Canton zijn niet minder dan duizend keizerlijke soldaten ter dood gebragt. De keizerlijken hebben het beleg voor Nankin opgeheven.

— Terwijl Engeland door zijn kabinet en den senaat den wensch doet uiten van eenig grondgebied te verkrijgen in China, — met betrekking tot de thans bestaande moeijelijkheden, — zien wij dat in Europa algemeen bekend is dat Frankrijk besloten heeft om eenig gedeelte van het Chinesche keizerrijk in bezit te krijgen. Uit een commercieël oogpunt beschouwd kan het eene nederzetting in China niet van zooveel belang achten, daar de Fransche handel op China niet zoo uitgebreid is om daarvoor nieuwe kanalen te openen, men komt dus tot de conclusie dat alleen politieke beweegredenen tot de aanneming van eenen dergelijken maatregel hebben kunnen doen besluiten. Het geheim daarvan zal welligt binnen kort aan het daglicht komen. Cochin China, of liever gezegd dat gedeelte daarvan wat thans in bezit van Frankrijk is, brengt volstrekt niets op dat aanleiding zou kunnen geven tot uitbreiding van den Franschen handel aldaar. China, biedt daartegen voordeelen aan welke Cochin China, geheel mist, en het zou niet te verwonderen zijn dat het gevolg der Fransche tusschenkomst in de Anglo-Chinesche zaken was, dat Frankrijk zich van eenig gedeelte van het Chinesche keizerrijk meester maakt onder voorwendsel om eenen geregelden handel te kunnen daarstellen met zijne bezittingen te Otaheita en met de nieuw Caledonische eilanden.

Voor het overige kan men zich overtuigd houden dat Rusland, niet tevreden met deszelfs uitbreiding in Mongolie, bepaalde voornemens heeft met betrekking tot Japan, en dat niet om den handel maar voor het land zelve. De tegenwoordige toestand van Japan, de daar heerschende maatschappelijke en politieke veeten bieden de buitenlandsche mogendheden eene goede gelegenheid aan, om voor zich zelven een hechter grondslag aanteleggen; de staatkunde van den Csaar bevestigt maar al te wel de geruchten dat Rusland plannen heeft omtrent Japan, welke, zoo zij gelukken, Rusland ten laatste het gebied zullen verzekeren over de zeeën ter noorden van Shanghai. Engeland heeft eenen uitgebreiden handel met Japan-die wel is waar nog in zijne kindsheid is,- doch zijnen invloed moet daar worden staande gehouden door een oorlogschip. Rusland daarentegen heeft een douzijn oorlogschepen in de Japansche havens liggen, meest allen zijn stoomschepen, goed gewapend, en daarbij kan dit eskader elk oogenblik worden versterkt met twintig andere oorlogschepen uit het groote zeearsenaal aan de Amoor, ten einde zoo noodig hare vorderingen klem bij tezetten. Rusland heeft geen handel in het noorden van de stille Zuidzee, waardoor de tegenwoordigheid van oorlogschepen zou worden vereischt; de ten noorden van Shanghai liggende groote vloot moet dus betrekking hebben tot eenig staatkundig doel. Met welk doel de Russische vloot wordt vermeerderd is onbekend; een groot stoomfregat, een korvet en een advies-kanonneerboot hebben onlangs Singapore verlaten met bestemming naar Shanhai,, alwaar het eskader nadere orders zou ontvangen; aan boord van het stoom-fregat bevonden zich 400 man troepen. Andere oorlogschepen en transporten zijn van Europa met dezelfde bestemming op reis. Zoude het hoofd-kwartier aan de Amoor een tweede Sebastopol moeten worden? Zou de souvereiniteit van China, Japan en over de Indische zeeën het voorwerp worden van eenen strijd tusschen de drie groote zee-mogenheden van Europa? Wij zien niet gaarne eene zoodanige verzameling der oorlogschepen van de groote mogendheden, het bewijst nooit veel goeds, en voor de vredelievende bedoelingen van den handel is het minder noodig. In deze verzameling van oorlogschepen wordt Engeland vertegenwoordigd door 17 stoom-en zeilschepen van verschillende afmetingen; Frankrijk door meer dan 40; Rusland heeft er bijna een gelijk aantal als Frankrijk. Rusland en Frankrijk overtreffen beiden, dat is te zeggen elk afzonderlijk Engeland, zoowel in schepen als bewapening. Frankrijk heeft zich met Engeland verbonden voor eene gemeene zaak, gezamenlijk handelen zij tegen den keizer van China, maar waartoe dienen die militaire en maritieme toebereidselen van de zijde van Rusland? zeker beoogen zij niet veel goeds.

JAPAN.

De tijdingen uit Japan luiden gunstiger. Het gerucht van den ramp te Kanagawa schijnt van allen grond te zijn ontbloot; de Europeanen te Yokohama voedden nog steeds den grootsten argwaan.

Men zegt dat de regent gedood is in eenen aanval die op hem is gedaan door de volgelingen van den Vorst van Metos. Wat de vorderingen der Russen te Hakodadi betreft, mag men vooronderstellen dat zij territoriale bedoelingen in Japan hebben. De Russische vloot is uitgebreid geworden; ook de stoomer *Remi* is in den laatsten tijd bij de vlag gevoegd.

De *Press* geeft de volgende bijzonderheden omtrent den aanslag op den regent; —

" Op den 23 April werd te Yeddo eene poging gedaan om den Prins-regent te vermoorden. Zeven bedienden van den regent werden in zijn huis vermoord, ook vielen er bij die gelegenheid drie of vier van de aanvallers. Van de laatsten werden er nog twee gevangen genomen, doch zij bragten zich zelven onmiddellijk om het leven. Later heeft men nog acht der moordenaars weten magtig te worden. De regent zelf werd op twee plaatsen gewond.

„ De zaak heeft onder de inwoners van Yeddo eene groote beweging veroorzaakt. Door het Gouvernement zijn na die gebeurtenis de krachtigste maatregelen genomen om de vreemdelingen te beschermen. Even als alle andere vreemdelingen te Kanagawa staat er dag en nacht eene gewapende wacht ter bescherming voor onze deur.

De natuurlijke en de nationale grensscheidingen der landen.

Moeijelijk valt het te bepalen waar de in het hoofd dezes bedoelde grenspalen liggen. Zij veranderen met de omstandigheden, hetzij door caprice of door noodzakelijkheid. Elke eeuw; zoo niet elk geslacht, heeft zijne eigene bedoelingen met de vaststelling der grenzen van eene natie; in de eene eeuw worden de bergen, in de andere de zeëen of rivieren als natuurlijke grenspalen beschouwd. Te vergeefsch hebben wij in geleerde verhandelingen en geschriften naar eene voldoende uitlegging daaromtrent gezocht.

De ondervinding en de opmerking zijn in variatie met algemeen erkende grondbeginselen; deze laatste schijnen te veranderen door zekere oorzaken en zijn dus niet gebonden aan een bepaald beheer. Wij zullen geene voorbeelden opeenstapelen, niettegenstaande dat eene gemakkelijke taak zou zijn —, wij willen echter eenige nog versche gebeurtenissen beschouwen, die voor ons doel als zeer toepasselijk kunnen worden aangemerkt.

Voor dat de oorlog tusschen Frankrijk en Sardinie met Oostenrijk uitbrak, werden eenige grens-steden beschouwd als de natuurlijke en nationale grenspalen van Frankrijk. In 1859 — 1860 werden wij verzekerd dat Frankrijk oorlog voerde zonder de minste bedoeling te koesteren van grondgebied te willen veroveren; doch Nice en Savoije, dat is te zeggen de Alpen-passen, werden door Napoleon III verklaard als eenige geschikte, natuurlijke en nationale grenspalen van het Fransche keizerijk te zijn! Dezelfde redenering kan hem ook over de Pyreneen voeren naar de straat van Gibraltar aan de eene zijde en de oevers van de Elbe of de kusten der Noordzee aan den anderen kant. De kennis der verandering van grensscheidingen doet ons ook het volk kennen. Zij duidt ons de vordering, niet die van vooruitgang of beschaving maar van overheersching en uitbreiding van grondgebied aan. Laten wij Rusland tot een voorbeeld nemen. De overheersching van Polen, etc., ter bevordering der door Peter den Groote uitgedrukte politiek, zullen wij overstappen; wij hebben andere gebeurtenissen en daarbij van meer gevolgen als verbonden met de stelling van Engeland en Rusland in Oostelijk Azie. Van 1689 tot 1727 waren de Jablonnoi-bergen de natuurlijke en erkende grenspalen tusschen Rusland en China; deze bergketen strekt zich uit van de steppen der Caucasus tot aan de zee van Okhotsk, en werd door Rusland en China als eenen duidelijk door de natuur aangewezen grenspaal beschouwd. In 1845 eischte Rusland dat de grensscheiding zou worden bepaald op vier graden zuider-breedte van den bovenbedoelden bergketen. Door deze grens-scheiding welke door berg nog rivier werd aangewezen, verloor China een gedeelte van zijn grondgebied zonder dat er eenige wettige reden van verovering, afstand of zoo iets bestond. In 1856, toen de oorlog met Rusland de aandacht van Europa had opgewekt op de stelling, vordering en aanmatiging van het Russische rijk; toen de vergrooting barer politiek bekend werd; toen zij de grootheid van hare positie begon te gevoelen en het lastige er van begon intezien dat hare havens in den winter door het ijs zijn gesloten, toen vestigde Rusland een oog op het Mongoolsche rijk en verklaarde dood eenvoudig dat de oevers van de Amoor de natuurlijke grenspalen zijn tusschen Rusland en China; door deze behendige daad ontdekte de Czaar op eene praktische wijze de Nood-Oostelijke passage, waardoor hij thans de stille zuidzee kan inkomen zonder kaap Hoorn op Kaap de Goede Hoop aantedoen. De Czaar zal het daar nog niet bij laten rusten. Het gebied over de zee van Okhotsk kan worden uitgestrekt tot de Japansche zee, de Oostelijke zee, de Chinesche zee, de stille zuidzee, en......... wij kunnen niet bepalen waar het einde zal zijn, tenzij zijne heerschzuchtigbedoelingen tot uitbreiding van grondgebied en zee-overheersching aan den breidel worden gelegd. Wij nemen het touw van de alarmklok niet in hand n; als dagbladschrijvers komen wij voor ons gevoelen uit; gedurende een vierde gedeelte eener eeuw zijn wij in de gelegenheid geweest om te zien en kennis te nemen van hetgeen gedurende dit tijdsverloop in deze gewesten is voorgevallen, en aarzelen wij niet om elks oog te vestigen op de staatkunde van eene mogendheid die verklaard heeft, dat hare politiek die is van overheersching over alle landen. Het mongoolsche rijk is overweldigd, Saghalien is in bezit genomen, en nu Rusland het oog op Japan heeft geslagen, zal het niet rusten, alvorens Oostelijk en zuidelijk Azie van de eene zijde en de Chinesche zee aan de andere zijde als zijne nationale, ja misschien natuurlijke, grenscheidingen zijn erkend. De groote muur van China, waardoor de grenscheiding tusschen China en Tartarije wordt gevormd, zal niet voldoende zijn voor den Rus van 1860–1870.

(*Straits Times.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij 16	Ned. Ind.	Saijan Marchkoor	Noch	Batavia.
„ —	Nederlandsche	President Plate	J. C. Harten	„
„ —	„	Henriette	J. Portengen	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Junij 14	Nederlandsche	Vrede	L. van der Plas	Nederland.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Maasstroom	Mellema	Rotterdam	Fraser Eaton & Co.
„	Barend Willem	Retgers	Amsterdam	„ „ „ „
Engelsche	Elize	Philipps	In reparatie	„ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Java	Stikkel van Dam	Onbepaald	„ „ „ „
Zweedsche	Cecilia	Krohnam	In reparatie	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Johanna Christina	de Boer	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Mercator	Van der Woude	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Koning en Vaderland	Van Bruggen	„	Mc Lennan & Co.
„	Wassenaar	Hofsede	Onbepaald	„ „ „ „
„	Ida Wilhelmina	B. P. van Wijland	„	E. Ten Brinck & Co.
„	Willem Eggerts	H. Faber	Japan	„ „ „ „ „
„	Catharina Wilhelmina	F. H. Popken	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Gouverneur van Swieten	S. van der Horst	Ned. via Tjilatjap	„ „ „ „ „
„	Guinea	J. van Boven Fagg	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Henriëtta	J. Portengen	„	„ „ „ „ „
Hamburg.	Martaban	J. E. E. Böhm	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Engelsche	Lorenzo Sabine	Ths. Devine	China	„ „ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 15den Junij 1860.

AANVOER.

Van Bima per het Ned. Ind. schip *Fathalhaer*, gezagv. SECH ABDULLA BIN SAID BALADARAN.

120 paarden, 4 1/2 picols was, 500 zilver, GEZAGVOERDER; 6 kisten was, 50 stuks wortelhout, SAID AGIL BIN IJDROOS; 1 1/2 picols kentrie noten, SECH ALIE BOESIR; 12 picols benzoin, 1 1/2 corgis slendangs, 12 1/2 corgis Palembang houtwerk, 1 pak naaigeren, ORDER.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16 @ ƒ 16 3/8.—

KOFFIJ ƒ 34.—

RIJST (CARGA) ƒ 120 @ ƒ 130.—

Id. (WITTE) ƒ 150 @ ƒ 160.—

ARAK ℔ legger. ƒ 40.—

OLIE (KLAPPER.) ƒ 24.—

KADJANG MATTEN. ƒ 9—

ROTTING ƒ 8 @ ƒ 9.—

WISSELKOERS 102.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag 17 Junij 1860.

's Morgens ten half negen ure.

Ds. VAN STEEDEN.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 17den Junij 1860.

Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hoogmis te 8 1/2 ure.

Het Lof 's avonds te 6 1/2 ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.